

UYGULAMALI SORU DÜNYASI

MATEMATİK

**YENİ MÜFREDATA
TAM UYUMLULUK**

● ÖZET BİLGİ VE ETKİNLİKLER

**DEĞERLENDİRME TESTLERİ
VE YAZILI SORULARI**

● BİLGİ - ÖĞRENME VE ANALİZ TESTLERİ

isabet
YAYINLARI

5. SINIF

5. SINIF – MATEMATİK

Copyright ©

İSABET YAYINCILIK ve EĞİTİM HİZMETLERİ SAN. TİC. A.Ş

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları İisabet Yayıncılık ve Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş'ye aittir.

Yazarlar

Komisyon

Dizgi & Grafik

İSABET

ISBN

978 – 605 – 361 – 650 – 4

Genel Dağıtım

Çamlıca Basım – Yayın ve Dağıtım

Baskı Yeri ve Cilt

Fazilet Neşriyat ve Ticaret A.Ş

(0212) 657 88 00

www.fazilet.com.tr

İnternet Hesapları

www.isabetyayinlari.com

bilgi@isabet.com.tr

[isabet.yayincilik](https://www.instagram.com/isabet.yayincilik)

[@isabetyayinlari](https://twitter.com/isabetyayinlari)

[isabetakademi](https://www.youtube.com/isabetakademi)

isabet AKILLI
TAHTA

www.isabetakillifahta.com

isabet
AKADEMİ

www.isabetakademi.com

İÇİNDEKİLER

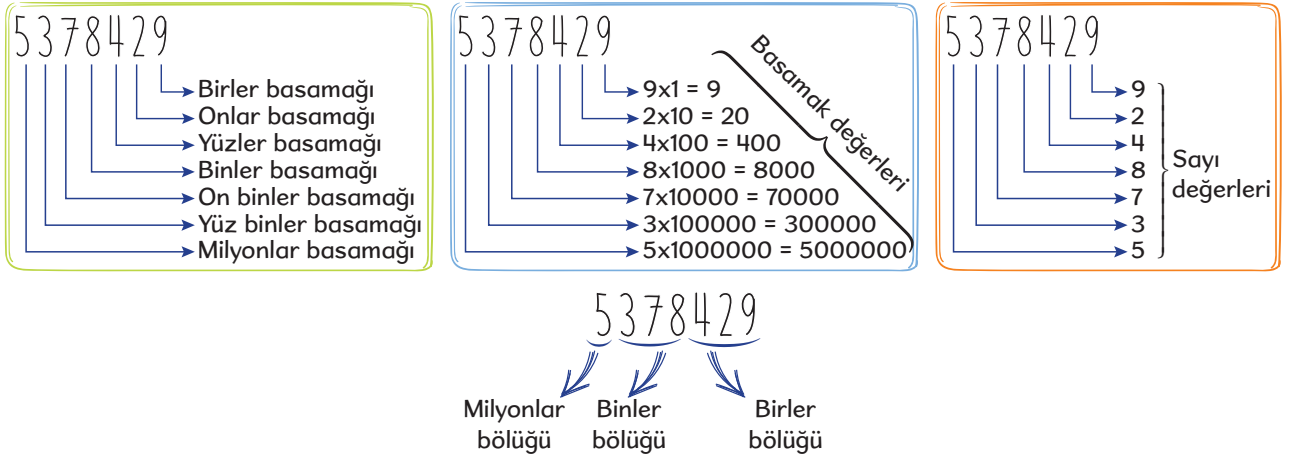
DERS – 01	<i>Milyonlar</i>	5 - 8
DERS – 02	<i>Örüntüler</i>	9 - 12
DERS – 03	<i>Doğal Sayılarda Toplama ve Çıkarma</i>	13 - 18
DERS – 04	<i>Doğal Sayılarda Çarpma</i>	19 - 22
DERS – 05	<i>Doğal Sayılarda Bölme</i>	23 - 26
DERS – 06	<i>Çarpma ve Bölmede Verilmeyeni Bulma</i>	27 - 30
DERS – 07	<i>Dört İşlem Problemleri</i>	31 - 34
DERS – 08	<i>Bir Doğal Sayının Karesi ve Küpü</i>	35 - 38
DERS – 09	<i>Parantezli İşlemler</i>	39 - 42
	<i>Ünite Değerlendirme</i>	43 - 48
DERS – 10	<i>Birim Kesirler</i>	49 - 52
DERS – 11	<i>Bileşik ve Tam Sayılı Kesirler</i>	53 - 56
DERS – 12	<i>Denk Kesirler ve Kesirlerde Sıralama</i>	57 - 60
DERS – 13	<i>Bütünden Parçaya, Parçadan Bütüne</i>	61 - 64
DERS – 14	<i>Kesirlerde Toplama ve Çıkarma I</i>	65 - 68
DERS – 15	<i>Kesirlerde Toplama ve Çıkarma II</i>	69 - 72
	<i>Ünite Değerlendirme</i>	73 - 78
DERS – 16	<i>Ondalık Gösterim</i>	79 - 82
DERS – 17	<i>Ondalık Gösterimli Sayılarda Karşılaştırma</i>	83 - 86
DERS – 18	<i>Ondalık Gösterimli Sayılarda Toplama ve Çıkarma</i>	87 - 90
DERS – 19	<i>Yüzdeler</i>	91 - 94
DERS – 20	<i>Bir Çokluğun Yüzdesini Bulma</i>	95 - 98
	<i>Ünite Değerlendirme</i>	99 - 104

İÇİNDEKİLER

DERS – 21	Temel Geometrik Kavramlar	105 - 110
DERS – 22	Açı Çeşitleri	111 - 114
DERS – 23	Dikme Çizme ve Paralel Doğru Parçaları	115 - 118
DERS – 24	Çokgenler ve Özellikleri	119 - 122
DERS – 25	Üçgen Çeşitleri	123 - 126
DERS – 26	Dörtgenler ve Özellikleri	127 - 130
DERS – 27	Üçgenlerde ve Dörtgenlerde Açı	131 - 134
	Ünite Değerlendirme	135 - 140
DERS – 28	Veri Toplama	141 - 144
DERS – 29	Veri Değerlendirme	145 - 148
DERS – 30	Uzunluk Ölçme	149 - 152
DERS – 31	Çevre Uzunluğu	153 - 156
DERS – 32	Zaman Ölçme	157 - 160
	Ünite Değerlendirme	161 - 168
DERS – 33	Dikdörtgenin Alanı	169 - 172
DERS – 34	Farklı Geometrik Şekillerin Alanları	173 - 176
DERS – 35	Dikdörtgenler Prizmasının Özellikleri ve Açınımı	177 - 180
DERS – 36	Dikdörtgenler Prizmasının Yüzey Alanı	181 - 184
	Ünite Değerlendirme	185 - 191
	Cevap Anahtarı:	192 - 196

Milyonlar

- Doğal sayılarda, rakamın bulunduğu yere “basamak” denir.
- Bir rakamın bulunduğu basamağa göre aldığı değere “basamak değeri” denir.
- Bir sayının rakamlarının kendi değerine “sayı değeri” denir.
- Doğal sayılarda basamaklar sağdan sola doğru üçerli gruplandırıldığında oluşan her gruba “bölük” denir.
- 7, 8 ve 9 basamaklı sayılara “milyonlu sayılar” denir. 7, 8 ve 9. basamağın bulunduğu bölüğe “milyonlar bölümü” denir.

isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet

ETKİNLİK - 1

Aşağıda verilen sayıları okunuşları ile eşleştirin.

	Sayı
a.	5 476 839
b.	23 417 958
c.	145 346 872
d.	4 357 612

	Okunuşu
1.	Dört milyon üç yüz elli yedi bin altı yüz on iki
2.	Kırk üç milyon beş yüz yetmiş altı bin on iki
3.	Yirmi üç milyon dört yüz on yedi bin dokuz yüz elli sekiz
4.	İki yüz otuz dört milyon on yedi bin dokuz yüz elli sekiz
5.	Beş milyon dört yüz yetmiş altı bin sekiz yüz otuz dokuz
6.	Yüz kırk beş milyon üç yüz kırk altı bin sekiz yüz yetmiş iki

ETKİNLİK - 2

Tablodaki boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Bölük isimleri	Binler								
Basamak isimleri		Milyonlar			Binler				
Sayı	7	9	8	1	4	8	7	1	
Basamak değerleri		9.000.000				800			
Sayı değerleri									

ETKİNLİK – 3

1. Aşağıda verilen soruları cevaplayınız.

- a. Verilen sayıları büyüklük, küçüklük yada eşitlik durumlarına göre karşılaştırınız.
- 8907045 ile 89070045: .....
  - Altı milyon beş yüz dört bin yedi yüz beş ile 65047005: .....
- b. Ülkemizde 2013 yılında halk kütüphanelerinden yararlanan kişi sayısı 20 232 069, 2014 yılında ise 20 787 765'tir. Hangi yıl yararlanan kişi sayısı daha azdır.

2. $96045217 < 9 \square 045218$ ifadesinin doğru olabilmesi için $\square$ yerine yazılabilecek rakamları bulunuz.

3. 2, 0, 3, 5, 1, 8, 7, 6, 4 rakamları birer kez kullanılarak oluşturulabilecek 9 basamaklı en küçük sayının birler bölüğündeki sayıyı bulunuz.

4. 95 647 128 sayısı ile ilgili aşağıda verilen ifadelerden doğru olanlara "✓" yanlış olanlara "X" işareti koyunuz.

1.	1 rakamının bulunduğu bölüğün adı yüzler bölüğüdür.	☐
2.	Binler bölüğündeki sayının rakamları toplamı 17'dir.	☐
3.	Milyonlar bölümünde 6 rakamı vardır.	☐
4.	On binler basamağında bulunan rakam 4'tür.	☐
5.	Basamak değeri en küçük olan rakam 1'dir.	☐

5. Aşağıda ifade edilen sayıları noktalı yerlere yazınız.

- a. Yedi basamaklı en küçük sayı .....
- b. Dokuz basamaklı rakamları birbirinden farklı en büyük doğal sayı .....
- c. Birler bölümünde 125, binler bölümünde 347, milyonlar bölümünde 6 olan sayı .....
- d. Rakamları birbirinden farklı sekiz basamaklı en küçük tek doğal sayı .....

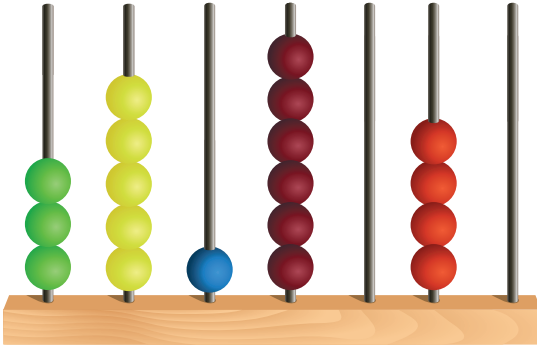
1. K97L54M21 sayısının okunuşu “sekiz yüz doksan yedi milyon üç yüz elli dört bin altı yüz yirmi bir” olduğuna göre sırasıyla K, L ve M yerine yazılması gereken rakamlar aşağıdakilerden hangisidir?

	K	L	M
A)	6	3	8
B)	3	6	8
C)	8	6	3
D)	8	3	6

2. Okunuşu “on altı milyon seksen bin on sekiz” olan doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 160 800 018   B) 160 080 018
C) 16 080 018   D) 16 800 018

- 3.

Yukarıdaki abaküste gösterilmek istenen sayı 6546071 olduğuna göre çubuklara toplam kaç tane daha boncuk yerleştirilmesi gerekir?

- A) 9   B) 10   C) 17   D) 18

4. 967 532 487 sayısının binler bölümü ile milyonlar bölümü yer değiştirdiğinde oluşan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 487 532 967   B) 487 967 532
C) 532 967 487   D) 532 487 967

5. 38 417 205 sayısının yüz binler basamağı ile yüzler basamağındaki rakamların basamak değerleri toplamı kaçtır?

- A) 40 020   B) 40 200
C) 400 020   D) 400 200

- 6.

Yukarıdaki her bir kart bir bölüğü temsil etmektedir.

Bu kartlarla yazılabilecek en küçük doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 203 230 320   B) 203 320 230
C) 230 203 320   D) 230 320 203

7. 35 426 897 sayısının on milyonlar basamağı ile binler basamağındaki rakamların sayı değerleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3 ve 2
B) 3 ve 6
C) 3000 000 ve 6000
D) 30 000 000 ve 6000

8. 1 437 628

Yukarıdaki doğal sayının hangi basamağındaki rakamın sayı değeri en küçüktür?

- A) Birler basamağı
B) Binler basamağı
C) Yüzbinler basamağı
D) Milyonlar basamağı

1.

Birler bölümü: 106

Binler bölümü: 18

Milyonlar bölümü: 25

Yukarıdaki tabloda bir doğal sayının bölüklerinde bulunan sayılar verilmiştir.

Buna göre, bu doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 106 018 025   B) 106 180 025
C) 25 180 106   D) 25 018 106

2. $84779 > 8 \blacksquare 769$

Yukarıdaki ifadenin doğru olabilmesi için $\blacksquare$ yerine yazılabilecek rakamların toplamı kaçtır?

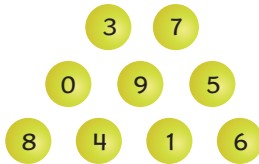
- A) 4   B) 5   C) 6   D) 10

3. I. 235 471 640
II. 354 721 830
III. 423 674 135
IV. 542 563 235

Yukarıdaki doğal sayılardan hangisinde birler bölümündeki rakamların toplamı milyonlar bölümündeki rakamların toplamına eşittir?

- A) I ve II   B) II ve IV
C) I ve III   D) III ve IV

4.

Ömer, yukarıdaki toplarda yazılı olan rakamları birer kez kullanarak dokuz basamaklı en büyük doğal sayıyı oluşturuyor.

Buna göre bu sayının binler bölümünde hangi sayı bulunmaktadır?

- A) 4   B) 310   C) 456   D) 654

5. 52416798 doğal sayısının binler basamağındaki rakam 2 artırılıp, yüzler basamağındaki rakam 5 azaltılırsa sayıdaki değişim nasıl olur?

- A) 1500 azalır.   B) 1500 artar.
C) 2500 azalır.   D) 2500 artar.

6. 643125 doğal sayısının sol tarafına 78 yazılırsa yeni oluşan sayının milyonlar bölümündeki sayı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 78   B) 643   C) 780   D) 786

7. $346 \blacktriangle 8 \blacksquare 9$ doğal sayısında $\blacktriangle$ ve $\blacksquare$ rakamlarının basamak değerleri toplamı 2010'dur.

Buna göre $\blacktriangle$ ve $\blacksquare$ rakamlarının farkı kaçtır?

- A) 3   B) 2   C) 1   D) 0

8. 9 basamaklı bir doğal sayının sağdan 7. basamağı hangi bölükte bulunur?

- A) Birler bölümü
B) Yüzler bölümü
C) Binler bölümü
D) Milyonlar bölümü

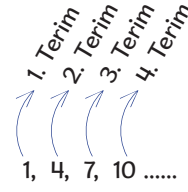

Örüntüler

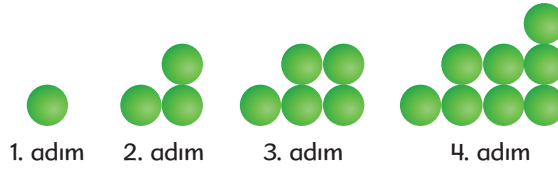
- Belirli bir kurala göre artarak veya azalarak devam eden sayı dizilerine “sayı örüntüsü” denir. Sayı örüntüsünde bulunan her bir sayıya “**terim**” denir.

1, 4, 7, 10 ..... verilen sayı örüntüsünü inceleyelim:

Üçer, üçer artarak devam eden bir sayı örüntüsüdür.

- Belirli bir kurala göre şekillerle oluşturulmuş örüntülere “**şekil örüntüsü**” denir. Şekil örüntüsünde bulunan her bir şekle “**adım**” denir. En soldan başlayarak 1. adım, 2. adım, 3. adım ... diye isimlendirilir.

Verilen şekil örüntüsünü inceleyelim.

Her adımda daire sayısının ikişer, ikişer arttığı bir şekil örüntüsüdür.

isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet

ETKİNLİK – 1

1. Aşağıda terimleri arasındaki farkı sabit olan sayı örüntüleri verilmiştir.

Örüntülerin sonraki dört adımını yazınız.

- a) 5, 12, 19, ..., ..., ..., ...
- b) 28, 25, 22, ..., ..., ..., ...
- c) 103, 95, 87, ..., ..., ..., ...
- d) 43, 57, 71, ..., ..., ..., ...

2. Aşağıda terimleri arasındaki farkı sabit olan sayı örüntüleri verilmiştir.

Buna göre kuralı bozan terimleri yuvarlak içine alınız.

a)	8	15	23	29	36
b)	13	19	27	34	41
c)	37	32	27	21	17
d)	25	38	51	64	76

ETKİNLİK – 2

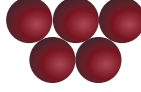
1.

1. adım

2. adım

3. adım

.....

Yukarıda dairelerden oluşan şekil örüntüsü verilmiştir.

- Bu örüntünün 4. ve 5. adımını çiziniz.
- Örüntünün 9. adımının kaç tane daireden oluştuğunu bulunuz.

2.

1. adım

2. adım

3. adım

.....

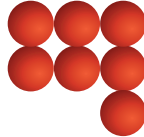
Yukarıda çubuklarla oluşturulmuş şekil örüntüsü verilmiştir.

İlk durumda 48 tane çubuk olduğuna göre örüntü kaç adım daha devam ettirilebilir?

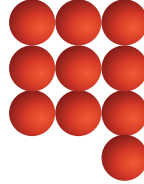
3.

1. adım

2. adım

3. adım

Yukarıda dairelerden oluşan şekil örüntüsü verilmiştir.

7. adım kaç tane daireden oluşur?
  - Adımlar devam ettirildiğinde 10. adımın kaç tane daireden oluşacağını daireleri çizmeden bulunuz.
4. Elif'in kumbarasında 17 lirası vardır. Elif almak istediği 45 liralık ayakkabı için para biriktirmeye başlıyor ve her haftanın sonunda kumbarasına 7 lira atıyor.
Elif istediği ayakkabıyı kaç hafta sonunda alabilir?

5. Bir alışveriş merkezinin giriş katında 15 mağaza, diğer katlarında ise 18 mağaza vardır.
Mağazalar 1'den başlayarak numaralandırıldığına göre 58 numaralı mağaza kaçta bulunmaktadır?

1. 15, 24, 33, 42, ...

Yukarıda verilen sayı örüntüsü ile ilgili hangisi yanlıştır?

- A) 15'ten başlayarak dokuzar artan sayı örüntüsüdür.
 B) Üçüncü terimi 33'tür.
 C) 7. terimi 70'tir.
 D) 9. terimi ile 8. terimi arasındaki fark 9'dur.

2. "105'den başlayıp sekizer azalarak devam eden sayı örüntüsü için"

Yukarıda kuralı verilen sayı örüntüsünün 5. terimi hangisidir?

- A) 65   B) 73   C) 81   D) 89

3. 2014 yılında yapılan Kış Olimpiyatları 4 yılda bir yapılmaktadır.

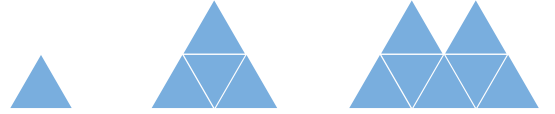
Buna göre 2014'ten sonraki 8. Kış Olimpiyatı hangi yıl yapılacaktır?

- A) 2034   B) 2038   C) 2042   D) 2046

4. Aşağıdaki sayı örüntülerinden hangisinde 4. terimde yer alan sayı diğerlerinden farklıdır?

- A) 7, 16, 25
 B) 16, 22, 28
 C) 54, 48, 41
 D) 72, 59, 46

5.

1. adım

2. adım

3. adım

Yukarıda üçgenlerle oluşturulan şekil örüntüsünün 4. adımıdaki üçgen sayısı ile 2. adımıdaki üçgen sayısı arasındaki fark kaçtır?

- A) 3   B) 4   C) 6   D) 10

6.

1. adım

2. adım

3. adım

Yukarıdaki şekil örüntüsünün kaçınıcı adımı 20 noktadan oluşur?

- A) 7   B) 8   C) 9   D) 10

7.

1. adım

2. adım

3. adım

Yukarıda ilk 3 adımı verilen şekil örüntüsünün 10. adımıda kaç kare kullanılmıştır?

- A) 19   B) 17   C) 15   D) 13

8.

İhsan, arkadaşlarıyla Galata Köprüsünde balık tutmaya başlıyor. 1. saatte 2 balık, 2. saatte 5 balık, 3. saatte 8 balık tutmuştur.

Buna göre İhsan'ın tuttuğu balıklarla oluşturulan sayı örüntüsüne göre, 6 saatin sonunda toplam kaç balık tutmuştur?

- A) 38   B) 40   C) 55   D) 57

1. I. 5, 13, 21, 29
II. 7, 16, 25, 34
III. 12, 18, 25, 30
IV. 19, 26, 32, 40

Yukarıda belirli bir kurala göre dizilmiş sayılardan hangileri örüntü oluşturmaz?

- A) I ve II   B) II ve IV
C) I ve III   D) III ve IV

2. Bir okulda satranç kulübüne ilk hafta 8 kişi katılmıştır. Her hafta satranç kulübüne 4 kişi katılmaktadır.

Buna göre 7 hafta sonra bu kulüpteki öğrenci sayısı kaç olur?

- A) 40   B) 36   C) 32   D) 28

3. Aşağıdaki örüntülerden hangisinin 8. terimi 25 olur?

- A) 3, 6, 9, ...
B) 1, 5, 9, ...
C) 60, 55, 50, ...
D) 51, 47, 43, ...

4.

1. adım

2. adım

3. adım

Yukarıda kibrit çöpleriyle oluşturulmuş şekil örüntüsü verilmiştir.

Buna göre, 5. adımda kaç tane kibrit çöpü kullanılır?

- A) 9   B) 11   C) 13   D) 15

5. 14, 19, ●, 29, 34, ■, 44

Yukarıdaki sayı örüntüsünde ■ – ● işleminin sonucu kaçtır?

- A) 15   B) 24   C) 39   D) 63

6. İlk terimi 73 olan ve sekizer azalarak ilerleyen sayı örüntüsünün 7. terimi kaçtır?

- A) 33   B) 25   C) 17   D) 9

7. 112, 105, 98, ...

Yukarıdaki sayı örüntüsünün 6. ve 9. terimleri arasındaki fark kaçtır?

- A) 7   B) 14   C) 21   D) 28

8. 6. terimi 81 olan ve yedişer artarak ilerleyen sayı örüntüsünün ilk iki teriminin toplamı kaçtır?

- A) 85   B) 99   C) 106   D) 113

Doğal Sayılarla Toplama ve Çıkarma İşlemleri

- Doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemi yapılırken aynı basamaklar alt alta yazılır ve işleme birler basamağın-
dan başlanır.

$$\begin{array}{r} 2143 \rightarrow \text{Toplanan} \\ + 1028 \rightarrow \text{Toplanan} \\ \hline 3171 \rightarrow \text{Toplam} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8347 \rightarrow \text{Eksilen} \\ - 5129 \rightarrow \text{Çıkan} \\ \hline 3218 \rightarrow \text{Fark} \end{array}$$

$$\begin{aligned} \text{Eksilen} &= \text{Fark} + \text{Çıkan} \\ \text{Çıkan} &= \text{Eksilen} - \text{Fark} \end{aligned}$$

- Doğal sayılarla toplama ve çıkarma işleminin sonucunu tahmin etmede sayıları en yakın onluk yüzlük, binlik, ... gibi rahat işlem yapılacak sayılara yuvarlamak kolaylık sağlar. Bir doğal sayı yuvarlanırken sağında bulunan rakam 5 veya 5'ten büyük ise istenen basamak 1 arttırılır, 5'ten küçük ise aynı kalır. Yuvarlanan basamağın sağında kalan bütün sayılar 0 (sıfır) yapılır.

$$\begin{array}{r} 3 < 5 \\ 45\textcircled{6}3 \rightarrow 4560 \\ \text{(Onlar basamağına)} \\ \text{göre yuvarlama} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 > 5 \\ 4\textcircled{5}63 \rightarrow 4600 \\ \text{(Yüzler basamağına)} \\ \text{göre yuvarlama} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 = 5 \\ 4\textcircled{5}63 \rightarrow 5000 \\ \text{(Binler basamağına)} \\ \text{göre yuvarlama} \end{array}$$

isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet

ETKİNLİK - 1

- Aşağıdaki toplama ve çıkarma işlemlerinde verilmeyen sayıları bulunuz.

$$\begin{array}{r} 8264 \\ + 4175 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25412 \\ - \square \\ \hline 17230 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18215 \\ - 5147 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 12473 \\ \hline 40805 \end{array}$$

- 5714 + 6413 işleminin sonucunu Ahmet toplananları en yakın yüzlüğe, Mehmet en yakın onluğa yuvarlayarak tahmin ediyor.

İki arkadaşın tahminlerini bularak karşılaştırınız. Hangisinin sonucu gerçek sonuca daha yakın çıkmıştır?

- Ömer 21750 liraya aldığı arsasını, üç yıl sonra 35250 liraya sattığına göre, bu arsanın satış fiyatı ile alış fiyatı arasındaki farkı bulunuz?

Zihinden Toplama İşlemi

- Zihinden toplama işlemi yaparken sayıyı onluklarına ve birliklerine ayırarak toplayabiliriz.

$$\begin{array}{c}
 \text{Onluk} \quad \text{Birlik} \\
 \downarrow \quad \downarrow \\
 46 + 38 = ? \rightarrow \begin{array}{l} 46 = 40 + 6 \\ 38 = 30 + 8 \end{array} \rightarrow \begin{array}{l} 40 + 30 = 70 \\ 6 + 8 = 14 \end{array} \rightarrow 70 + 14 = 84
 \end{array}$$

- Zihinden toplama işlemi yaparken sayılardan birini, 10 ve 10'un katlarına benzetmek için diğer sayıdan gerektiği kadar birlik alabiliriz.

$$\begin{array}{l}
 46 + 38 = ? \rightarrow 46 \text{ sayısından } 2 \text{ alarak } 38 \text{ sayısı ile toplayalım.} \\
 46 - 2 = 44 \rightarrow \text{ Bulduğumuz iki sayıyı toplayalım.} \\
 38 + 2 = 40 \\
 44 + 40 = 84
 \end{array}$$

- Zihinden toplama işlemi yaparken üç veya daha fazla sayı toplanıyorsa kolay toplananları önce toplayıp bulunan sayıyı diğerleri ile toplayabiliriz.

$$\begin{array}{l}
 25 + 36 + 54 = ? \rightarrow 25 + 30 + 6 + 50 + 4 \\
 25 + (30 + 50) + (6 + 4) \\
 25 + 80 + 10 = \underline{115}
 \end{array}$$

isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet

ETKİNLİK – 2

1. Elif'in annesi 34, dedesi 60 yaşındadır. Elif'in annesi ile dedesinin yaşları toplamını zihinden hesaplayalım.

2. Ömer bir toplama işlemi yandaki tabloda verilen adımları izleyerek zihninden yapmıştır.

Ömer'in hangi iki sayıyı topladığını bulalım.

$$\begin{array}{l}
 47 + 3 = 50 \\
 35 - 3 = 32 \\
 50 + 32 = 82
 \end{array}$$

3. Aşağıda verilen toplama işlemlerini uygun stratejilere göre zihinden yapınız.

İşlem adımlarını ve sonuçlarını yazınız.

	İşlem	İşlem Adımları / Sonuç
a)	$57 + 36$	
b)	$49 + 15$	
c)	$26 + 19 + 44$	

Zihinden Çıkarma İşlemi

- Zihinden çıkarma işlemi yaparken çıkan sayıyı onluklarına ve birliklerine ayırarak eksilenden sırasıyla çıkarabiliriz.

$$97 + 43 = ? \rightarrow 43 = 40 + 3 \rightarrow \begin{array}{l} 97 - 40 = 57 \\ 57 - 3 = 54 \end{array}$$

Onluk Birlik

Çıkan sayı

- Zihinden çıkarma işlemi yaparken çıkan sayı 10'un bir katına benzetilerek çıkarma işlemi yapılabilir.

$$85 - 37 = ? \rightarrow \begin{array}{l} \text{Çıkan sayıya 3 ekleyerek sayıyı 10'un katına benzetelim.} \\ 37 + 3 = 40 \\ \text{Çıkan sayıya eklediğimiz 3'ü eksilen sayıya da ekleyelim.} \\ 85 + 3 = 88 \\ \text{Yeni bulduğumuz sayılarla işlem yapalım.} \\ 88 - 40 = 48 \end{array}$$

isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet isabet

ETKİNLİK - 3

1. Mine, girmiş olduğu iki yazılıdan birincisinde 85 puan almıştır.

Mine iki yazılıdan toplam 178 puan aldığına göre ikinci yazılıdan kaç puan aldığını zihinden hesaplayalım.

2. Zihinden çıkarma işlemi yapan Yusuf'un işlem adımları yanda verilmiştir.

Buna göre Yusuf hangi sayılarla çıkarma işlemi yapmıştır?

$$\begin{array}{l} 57 = 50 + 7 \\ 84 - 50 = 34 \\ 34 - 7 = 27 \end{array}$$

3. Aşağıda verilen çıkarma işlemlerini uygun stratejilere göre zihinden yapınız.

İşlem adımlarını ve sonuçlarını yazınız.

	İşlem	İşlem Adımları / Sonuç
a)	63 - 25	
b)	86 - 37	